

## บทที่ 5

### สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียน  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1  
ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

#### วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับ  
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด  
เขต 1
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการ  
ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน  
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

#### สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียน  
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด  
เขต 1 ประกอบด้วย
  - 1.1 ตัวชี้วัด
  - 1.2 พฤติกรรมบ่งชี้
  - 1.3 เกณฑ์การประเมิน

ผลการศึกษารูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 โดยใช้เทคนิคเคลฟาย ได้ตัวชี้วัด 10 ตัวชี้วัด 32 พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน ตัวชี้วัดมีค่ามัธยฐาน (Md) เฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ค่าพิสัยระหว่างควอตไทล์ (IQR) เฉลี่ยเท่ากับ 0.40 แสดงว่าตัวชี้วัดดังกล่าวได้รับฉันทามติหรือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกัน

2. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 105 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปลายเปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 18 ฉบับ โดยผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยและส่งแบบสอบถามถึงผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง การดำเนินการขั้นตอนนี้ใช้เวลา 5 เดือนและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณค่ามัธยฐานเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งหมดเห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยทั้ง 10 ตัวชี้วัด 32 พฤติกรรมบ่งชี้

ในด้านความเหมาะสมของพฤติกรรมบ่งชี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 0.56 และในด้านความเหมาะสมของเกณฑ์การประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 0.54 และในด้านความเป็นไปได้ของพฤติกรรมบ่งชี้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 0.56 และในด้านความเป็นไปได้ของเกณฑ์การประเมินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 0.60 แสดงว่าพฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินในแบบประเมินมีความเหมาะสมมากที่สุด

## อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนาตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยใช้เทคนิคเดลฟาย พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล 2 ประเด็น คือ 1. ผลการพัฒนาตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน และ 2. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยมีรายละเอียดของประเด็นที่จะนำมาอภิปรายแต่ละประเด็นดังนี้

ผลการพัฒนาตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย โดยใช้เทคนิคเดลฟายได้พฤติกรรมบ่งชี้จำนวน 32 พฤติกรรมบ่งชี้จาก 10 ตัวชี้วัด การสร้างตัวบ่งชี้การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิคเดลฟาย รวมทั้งการทบทวนเอกสาร งานวิจัย เพื่อให้ได้กรอบงานวิจัย ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งผลจากการสังเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งจากเอกสารและการใช้เทคนิคเดลฟาย การสัมภาษณ์ ทำให้ทราบถึงความต้องการที่จะให้นักเรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน เพราะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นเป็นนโยบายสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ, 2545 : 12) และพบว่าตัวชี้วัดที่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา อินณรงค์ (2550 : 120-121) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนทองเนิยนคณาภิบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ตัวบ่งชี้ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ทั้งหมด 20 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านที่ 1 ด้าน ความมีระเบียบวินัย มี 4 ตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านที่ 2 ด้านความรับผิดชอบมี 4 ตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านที่ 3 ด้านความซื่อสัตย์ มี 4 ตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านที่ 5 ด้านความกตัญญูและกตเวที มี 4 ตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้

ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นด้วยกับการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยทั้ง 32 พฤติกรรมบ่งชี้ ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเห็นว่าเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สามารถนำไปใช้ได้จริงทั้ง 32 พฤติกรรมบ่งชี้ แสดงว่า ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินที่พัฒนาขึ้นสามารถให้ผลการประเมินตรงกับความเป็นจริง มีลักษณะของความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ทั้งนี้เนื่องจากตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้สร้างมาอย่างมีประสิทธิภาพมีหลักการ แนวคิด ทฤษฎี มารองรับ ใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายและผ่านการพิจารณาตรวจสอบกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำให้สามารถนำมาใช้ในการประเมินได้อย่างถูกต้อง และมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อ ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับดีมากที่สุดทั้งนี้น่าจะเป็นเพราะตัวชี้วัด แต่ละตัวมีความเป็นรูปธรรมสามารถวัดได้ชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปใช้สอดคล้องกับคุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้ของ ศิริชัย กาญจนวาสิ (2545 : 84) ที่ว่าตัวบ่งชี้ต้องบ่งชี้ได้ตามลักษณะที่ต้องการ วัดอย่างถูกต้อง แม่นยำ โดยมีความตรงประเด็น และมีความเป็นตัวแทน

## ข้อเสนอแนะ

### 1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

สถาบันการศึกษาที่ทำการสอนระดับประถมศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสำหรับนักเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยสามารถนำรูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย ซึ่งประกอบด้วย ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน ไปเป็นแนวทางในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัย เพื่อให้ทราบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดกับผู้เรียน ได้ดียิ่งขึ้น

## 2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยโดยใช้เทคนิคเคลฟายต้องเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญ และต้องทำหลายรอบ ผู้ที่ทำการวิจัยด้วยเทคนิคเคลฟายนี้ต้องสามารถทนต่อความกดดัน และต้องใช้ความอดทนเป็นพิเศษการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญเป็นปัจจัยหลักในการใช้เทคนิคเคลฟาย

2.2 ผู้ทำการวิจัยโดยใช้เทคนิคเคลฟายต้องดำเนินการคัดเลือกอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆอย่างแท้จริง จึงจะทำให้ผลการวิจัยมีความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยผลการวิจัยที่ได้อาจไม่มีความเที่ยงตรงทั้งหมดทุกตัวชี้วัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ไม่มีเวลา ไม่เต็มใจให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างแท้จริง โดยตลอด



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม  
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY